

I dagens løp

Kvælerlangen. —

Hvis en hottentott i sin stedlige avis leste noget om at det var et skib på vei fra Norge til Syd-Afrika med en elr skjult i lasten, vilde han sikkert bli næsten så hvit av skrekk som vi er blitt ved å lese om den 10 fots kvælerlange, som ligger og luror ombord i «Randsfjords». Slangen likte ikke Stavanger og fikk samme lune som andre celebre personligheter når de vil være inkognito i en by. Den gjorde sig usynlig.

Den 18. juni kommer «Randsfjords» til Oslo. Hvis den liker Oslo og plutselig kommer frem av en av luftventilene skal vi gi følgende biografiske opplysninger om den, for at den ikke skal komme helt overraskende på Oslo. Opplysningene er hentet fra en Stavangeravis:

Da «Randsfjords», som går i Øst-Afrika-linjen for et par måneder siden forlot Madagaskar, fulgte det med en av linjens derværende agenter, en franskmann som skulde hjem. Han hadde bl. a. med sig en stor kasse, hvori han hadde anbragt den nevnte slange. For ham var den en kjelderge som han ofte tok frem på dekket og lekte med. For de andre ombord var det fem tommer tykke best nærmest en skrekke. Så en dag da man skulde forlate Djibouti i Fransk Somaliland opdaget man at slangen var kommet ut av kassen og ikke til å se igjen. Det blev lett hoit og lavt, men uten resultat. Heller ikke senere har man fått øie på den. «Randsfjords» lå på Djiboutis red, og da slangen var redd vannet, mener man at den har forstuet sig ombord.

7. juni-utstilling

I Universitetsbiblioteket. — Idag åpnes den første av de utstillinger som Universitetsbiblioteket arrangerer til minne om unionsoplysningen. I innen- og utenlandsk litteratur, aviser og ekstrabladd, flyveskrifter og vittighetspresse kan man følge bevisenhetsens utvikling ut over våren 1905 frem til 7. juni.

Pressemann.

Der var en gutt, nu er han stor, hvis klokt man hoit bør rose, han spurte nemlig far og mor og lot av dem sig lose hver gang han horte nye ord, — i sprogets kunnskap blev han stor, og dette satte stadig spor ved gløse lagt til gløse.

Så blev en dag der talt iblandt om no' å «presse» hjemme, og adspurt svarte de som sant, å «presse» er å «klemme». Sin far en dag så spurte han: «En pressemann, er det en mann som klemmer folk?» O, uforstand, ført frem på barnets stemme!

Da gled en tåre eller to ned ad hans ophavs kinder: «Mitt arme barn, hvor kan du tro? En dag du bedre finner! Han klemmer ei, enn skjent han kan, men urefsd fold utjevner han med vennlig hånd, den pressemann. Hvor velferd spennes for et land, der er han med og spinner».

Asfalten.

Centralteatret i pinsen. — Pinsen og 1. pinsedag gir Centralteatret ingen forestilling. 2. pinsedag opføres igjen lystspill-farsen «Cocktails».

På St. Hanshaugen igår.

Mange mennesker hadde funnet veien til St. Hanshaugen igår til koncerten til inntekt for minnesmerket over Fernanda Nissen. Det flotte program med Leif Halvorsen, Conrad Arnesen, Albert Riefing, Bernau, Theodor Andresen og Arnesens Ungdomskorps fikk stort bifall. Fru Helga Karlsen holdt en vakker tale.

Bilistene fornøiet med bensinavgiften.

Et skritt i den riktige retning.

Nogen ord med K. N. A.s sekretær, kaptein Rørholt.

Stortinget har som bekjent vedtatt veikomiteens innstilling om bensinavgift og denne er innført med 3 øre pr. liter. Til gjengjeld er vektavgiften, d. v. s. vektavgiften, redusert til det halve.

Vi spør sekretæren i K. N. A., kaptein Rørholt, om hvilken rolle den nye avgift vil spille for bilistene og hvor stor forskjellen blir for en almindelig bruksvogn. Sekretæren meddeler oss at nyordningen økonomisk ikke betyr nogen vesentlig forandring for bilistene. Man finner at den nye ordning er en normal og retfærdigere beskatning idet man da blir beskattet etter hvad man kjører.

Den nye ordning betyr et skritt i den riktige retning og målet videre må være å få vektavgiften og særlig luksuskatten helt vekk, fremholder hr. Rørholt.

Pressemøtet.

Redaktør O. Thommessen har fra Vestre Slidre sendt femte nordiske pressemøte følgende telegram:

Ved sygdom dessverre hindret fra å delta i pressemøtet sender jeg dette min varmeste takk for den kjære og hedrende hilsen. Ingen anerkjennelse kunde være mig mere dyrebar.

Olav Thommessen.

Været i pinsen.

Meteorologiske tør ikke si noget ennu.

— Hvordan blir været i pinsen, spør vi Meteorologiske Institutt. — På det nåværende tidspunkt er det ikke mulig å si det, lyder svaret, værtsituasjonen ligger sådan an at vi ikke ennu kan gi nogen sikker opplysning om det. For lørdag lyder meldingen på sydlig frisk bris, skyet, mildt og holdsvær.

Da får vi altså gjøre som i gamle dager for meteorologiske blev oppfunnet: håbe at det blir pent vær, så vi får to skinnende sommerdager med sol og blå himmel.

Dronning Wilhelmina til Norge.

Spesialtelegram til «Aftenposten».

Amsterdam, 6. juni.

Dronning Wilhelmina og prinsesse Juliane vil også i år forbringe sine ferier i Norge. De tilbringer Holland med båt 16. juni. Norgesopholdet antas å skulle vare i 6 uker.

D.

Ved helmesegudstjenesten i Trefoldighetskirken — pinsedag og annendag vil Hus-Hausens motett-kor synge.

Klagesang. —

Hatet og hænet av ingen forekånet, bare foraktet og ettertraktet — lange grofter og veier og alle steder, på pener og stier og havebæder: «Vekk står jeg til spott og øse, — ingen roper: «So der! Nei ee!» Ingen hilser, det går ikke an — en simpel og stygg liten læretann....

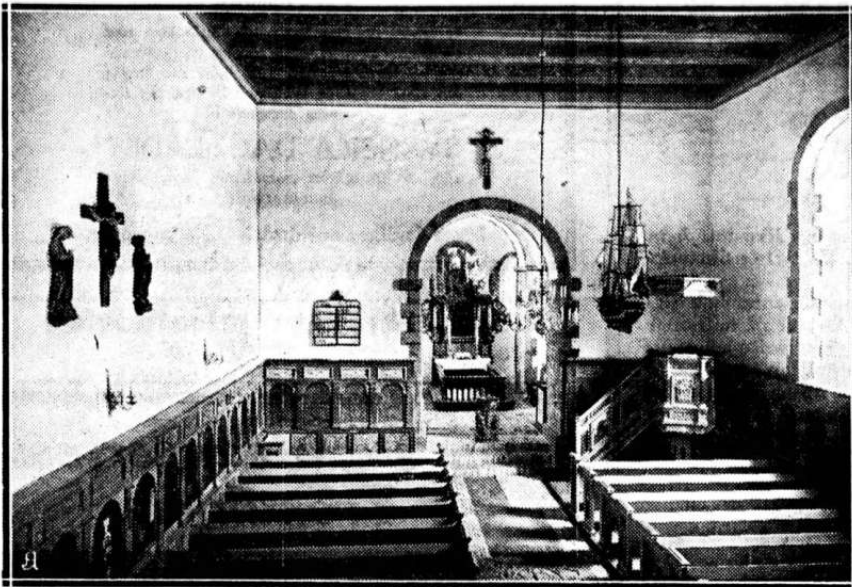
Asfalten.

Bare de minste plukker mig stundom, lager sig armbånd, ringe og kjeder, «skaffer sig sådan litt sommergleder.... Ellers står jeg til spott og øse, — ingen roper: «So der! Nei ee!» Ingen hilser, det går ikke an — en simpel og stygg liten læretann....

Note.

Restaureringen av Hedrum kirke fullført.

Feires med festgudstjeneste 3. pinsedag.

Kirkens interiør.

Som bekjent har Hedrum kirke gjennomgått en meget omfattende restaurering. Dette arbeide er nu ferdig etter å ha pågått i 3—4 år.

Arkitekt Børve, Porsgrunn, har forestått den arkitektoniske restaurering og maleren Ulrik Hendriksen har utført farverestaureringen og den dekorative utsmykning av kirkens interiør. De har begge nedlagt et ypperlig arbeide.

Hedrum kirke som er en av landets eldste kirker blev bygget i det 11. århundre. Den var fylkeskirke i Viken sammen med Sem, Gamle Aker, Tune og Svarteborg i Bohuslen. Kirken som er en stenkirke i romansk stil har metertykke murer. Den består av et enskibet langhus, kor med apsis i øst og et tårn av tre i vest. Alt kalkpuss som var på kirken utvendig er nu fjernet. De vakre vindus- og dørrinnfatninger, den ytre korbue og korbuen mot apsis er av tilhugne kvadresten. Alle disse buer var overkalket før restaureringen. Nu er kalkpuss fjernet, og buene er av stor dekorativ virkning. Sakristiet blev opført i 1795. Det stod inntil restaureringen på sydsiden, men er nu flyttet over til nordsiden. Sakristiet stengte for korets søndre vindu, som derfor var blitt tilmuret. Dette vindu er åpnet, likeså begge portaler mot syd. Den store portal i skibet var blitt gjennomsluttet allerede i 1626, senere blev den atter åpnet, men så stengt igjen. Korets søndre utgang førte til sakristiet.

Kirken eier gammelt inventar av tildels stor kunstnerisk verdi, men intet av dette kom til sin rett slik som det i århundrenes løp var blitt overmalt og delvis uheldig plassert. Endel var også blitt fjernet. Det gamle inventar er nu gjengitt sin fulle verdi og nytt inventar i stil med det gamle er anskaffet. Interiøret er ved restaureringen i sin helhet blitt harmonisk og smukt og verdig den gamle, vakre kirkebygning.

Hvad taket angår er himlingen lagt over de store takbjelker. Bjelkene i skibet har beholdt sin gamle trefarve og er bemalt med barokk ornamentikk. Felten mellom bjelkene er malt i grå farvetoner. Takbjelkene i koret har fått en rødlig marmorering slik som alterringen blev marmorert da maleren i 1664

stafferte og malte altertavlen.

Altertavlen er i barokk. Den er ifølge inskripsjon skjenket kirken av Peder Tøgersen og hustru, Hilvig Mickels Daat. Etterat de senere overmalinger nu er fjernet har den igjen sine barokke farver fra 1664. Hr. Hendriksen fant et antependium fra 1732 som nu pryder alterbordet.

Prekestolen er i tidlig renessans. Den er fra 1589 og blev skjenket til kirken av Peder Iversen Jernskjegg, herren på Fresje (Fritsø). Stolens siste overmaling var en eketreimantasjon som blev fjernet, likeså de blå rokokko farver under eketremalinger. Den har nu den barokke marmorering og stoffering fra første halvdel av det 17. århundre.

Det er laget ny bæresøyle og ny oppgang til prekestolen.

På korveggen er det et gammelt vakker renessansepanel som man mener må være kommet til kirken samtidig med prekestolen. Da de mange overmalinger blev fjernet fra dette brystpanel fant hr. Hendriksen i buefeltene meget vakker renessansedekor, bestående av vaser med blomster. På alle kirkens vegger er opsatt panel etter det gamle på korveggen. Det er smukt dekorert, i litt avvikende og mere diskret farvetone enn det gamle panel, for å markere hvad som er nytt. To gamle malerier av Kristus og Moses er innfelt i panelet midt på nordre langvegg. Denne vegg prydes dessuten av en sengotisk gruppe treskulptur som blev opbevart i Oslo bispegård, men som nu ved restaureringen blev levert tilbake til kirken.

Orgelfasaden og den vakre galleribrystning er ny, tegnet av arkitekt Børve. I galleribrystningens 17 nye billedfelder er der nu malt bilder av Kristus, de 12 apostler og de 4 store profeter. Denne utsmykning er ypperlig utført.

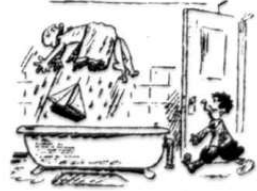
Klokkestolen er fra 1664. Den

Dobbeltjubileum.

40 år i jernbanens tjeneste.

Lokomotivfører Gustav Pedersen, Lillestrøm, feirer i disse dager 40 års jubileum som jernbanemann. Pedersen er sønn av baneformann Pedersen ved Strømme stasjon. I en ung alder begynte han å arbeide ved jernbanen, og blev lokomotivfører i 1905. Han feirer nu et dobbeltjubileum — 40 år ved jernbanen og 25 år som lokomotivfører.

— Pappa! Har du sett noget til båten som jeg sølte med i badekarret?

har en vel bevart marmorering i grått og rødbrunt med blå stafferinger.

Døpefonten har til fot en renessanse-kapitel av sten og av korintisk grunnform. Skålen er av marmor. Den kom fra Larvik kirke i 1707. Døpsfatet er et tydysk arbeide med senmiddelalderisk motiv. Det blev skjenket kirken i 1621.

Kirken har fått nye benker, 4 nye stoler i koret og en praktfull utskåret bispestol. En ualmindelig vakker krystall lysekrone er restaurert og ophengt i koret. Kirken har dessuten fått nye lysekroner og lampetter.

Hedrum kirkes gamle messehagel fra 1751 av rød fløiel med sølv broderi er erhvervet tilbake fra Kunstindustrimuseet.

Jernskjeggene blev begravet i Hedrum kirke. Kistene stod i et gravkammer under koret. Dette blev gjennfyllt i 1769, da man ikke hadde anledning til å holde det vedlike. Nu er gravkammeret igjen åpnet og istandsatt. Rundt veggene er ophengt de beslag som prydet de gamle kister. I 4 nye kister hviler restene av Jernskjeggene. I koret ligger det nogen renessanse gravstener over de første medlemmer av familien Jernskjegg. Dette er gravstener hvis høie kunstneriske verdi det neppe finnes maken til i nogen annen kirke i Norge. Den eldste og vakreste er fra 1570 over den første Jernskjegg, Ivar Jensen. En annen er over Peder Iverssen (død 1616) og hans hustru. Hedrum kirkes samling av gravstener er helt enestående. Foruten gravstenerne i koret ligger det en rekke også i midtgangen.

I anledning av Hedrum kirkes fullendte restaurering blir det festgudstjeneste i kirken 3. pinsedag ved biskop Lundt. Til innvielsen er bl. a. riksantikvar dr. Harry Flett og samtlige prostiets prester innbudt.

St. Olavs orden.

Kongen har i den Kgl. St. Olavs Orden utnevnt professor dr. Sigvald Schmidt-Nielsen til ridder av 1. klasse for fortjeneste på folkevernningens område og av «Det kgl. norske videnskapers selskap».

Tollbetalen. Tollkontrollør i Bergens tolldistrikt Bjarne Hamre er beskikket til tollkontrollør i Levanger.

Doktoren. —

«Ta det som en mann, Olsen. — Deres kone har knapt en uke igjen. — Å, det går vel, doktor. Har jeg holdt ut med henne i så mange år, greier jeg vel alltid disse dagene også.»

Den vellykkede konsert hadde samlet på det nærmeste fullt hus. Oscar Morcman

Fyrstikktrustens fortjeneste ifjor 20.6 mill. dollar.

Den russiske dumping generende. — 75 mill. anbringes i tyske statslån.

Stockholm, 6. juni.

International Match Corporation meddeler i sin nu offentliggjorte styreberetning for 1929 at den russiske konkurranse som gjorde sig merkbar allerede i 1928, i løpet av 1929 er blitt ytterligere meget skarpere. Store mengder russiske fyrstikker er blitt offerert på forskjellige markeder til priser som ligger langt under produktionskostningene. Den russiske dumpingtaktikk har ledet til forhøielse av innførsels-tollen på fyrstikker i mange land som derved har villet beskytte den under selskapets kontroll stående lokale fyrstikkindustri. Selskapets nettofortjeneste for fjoråret utgjør 20.6 millioner dollar mot 19.10 millioner i 1923. Det beløp som blir disponibelt gjennom innløsningen av det franske 75 millioner lån vil bli anbragt i det tyske lån. Selskapets totale aktiva utgjør 217,616,000 dollar.

!

Forleden omtalte dansk «Politiken» et foredrag av Fridtjof Nansen om Roald Amundsen. I tittelen skrev bladet: På klingende norsk talte Nansen

Her hjemme er der virkelig nogen mennesker — deriblandt kirke-ministerne — som sier at Nansen talte dansk.

De som hver dag taler dansk, kaller imidlertid Nansens og vårt språk for klingende norsk.

Det eiendommelige er, at det er de mest nasjonale — de påstår det selv — som har det så travelt med å gjøre oss til danskere.

Debutkonsert.

Det var en underlig tid den unge organist Torkild Lundby hadde valgt for sin debutkonsert. Seongen er jo forlenget forbi, og sommeren står i full flor. Desto mere gledelig er det at den unge kunstner virkelig hadde noget på hjertet. Hans teknikk er allerede langt fremskreden, særlig finger-teknikken, og dette gav hans musikalske ydelser bakgrunn og karakter.

Aftenens beste prestasjon var utvisomt sluttnummeret, Bachs veldige Tocata og fuge i d-moll. Den blev gjengitt med en myndighet og bredde som virket ganske frapperende. En udmærket fremførelse fikk også Saint Saëns' Preludium i H-dur og Widors Adagio (av g-mollsymfonien), selv om man her merket mere til organisert svakheter, en viss stivhet og usikkerhet i rytmen.

Registreringen var gjennomgående god, undertiden ypperlig. Hr. Lundby har en fin sans for klang og farvevirking, og han har et sikkert grep på orgelets virkemidler.

Alt ialt var det en virkelig gledelig debut.

Som medvirkende hadde han sangerinnen Signe Mohn Hald. Hennes stemme er en litt ubekvem materie, som mezzosopraner ofte er. Den er stor og kraftig, av og til bærende, men mangler ellers den nødvendige skole. Intonasjonen er heller ikke alltid pålitelig, og i Schuberts to skjønneste sanger: «Nacht und Träume» og «Wanderers Nachtlied» savnet man den mykhet i foredraget som kan gjøre dem så besnærende. Det som lykkes best var et par folketoner: «Ingen vinner frem» og «Overmåte full av nåde». Her traff sangerinnen den riktige stemning, og inntrykket blev meget tiltalende.

Den vellykkede konsert hadde samlet på det nærmeste fullt hus. Oscar Morcman

Flaggdagen idag.

Stigende interesse for Redningselskapsarbeide.

I anledning av Redningselskaps flaggdag idag har selskapets sekretær, ingeniør Vogt, uttalt sig om virksomheten.

Efter at redningssekteitene har vist at de har gjort så god nytte, sier hr. Vogt, har jeg et bestemt inntrykk av at interessen er stenk stige. Etter jul er det reddet ikke mindre enn 41 mennesker, foruten at flere hundre båter er slept inn under vanskelige forhold. Det er i det siste år stiftet en rekke nye foreninger rundt kysten, men det er innlandsbygdene som fremdeles ligger nede og vi arbeider med å få medarbeidere der.

Redningselskaps utstilling i Trondhjem vakkert stor opmerksomhet. Det er utstilt 4 redningssekoiter som er tilgjengelige for publikum og «snar» kommer også den nybyggede sekoite «Andreas Aarø» til utstillingen. Redningselskabet har også en avdeling på utstillingen i Sarpsborg.

Idag vil Redningselskapsets små flagg være til salgs rundt omkring i hele landet og man håber at det vil bli solgt mer enn ifjor, da inntekten ved flaggsalget var 38,000 kroner. I Oslo arbeider en komité, bestående av fru havnefoged Mork, fru direktør Paus og fru Gerda Graff med flaggsalget. Russ og annen ungdom har velvilligst påtatt sig å selge merkene. Dagen vil stå i Redningselskaps tegn.

«Det er sant, men De må da'ke si det!»

1. At «de borgerlige» her i landet ikke eier mot til å si fra og ta ordet ved sin rot, det er sikkert, og at venstre kurrer ømt og silkeslett for å opna no hos dem som stemmer «rodt»,

og at nordmenn som var med i nitton-hudregem vilde skamme sig til å dele over dem, det er sant, og det er sikkert noe i det, men for himlens skyld! De må da ikke si det!

2. At vår egen Johan Ludvig skifter standpunkt hvert kvarter, det vet alle tingmenn om, og bare her, og at et og an' er overflødig, ved de også vel, men hvad Søren skal vi lønke penza tel!

At vi taper millioner på å nekte skjenkerott til turishoteller, tar de ganske lett, det er sant, og det er sikkert noe i det, men for himlens skyld! De må da ikke si det!

3. At vi trenger fem-seks tusen til vår kjære friluftsdag er en ørgelig, men heltat given sa, men at ikke det kan skaffes på en time eller to, det er næsten uforskammet, ja, å tro! Og at målløft her i Norge har sås makt og er så kry, at de trygt kan døp om hvilken som helst by,

det er sant, og det er sikkert noe i det, men for himlens skyld! De må da ikke si det!

4. At «de andre» kan få snakke som de vil om oss, er klart, og på den konfekten blir det ikke «part!»

At det ikke er én «Foldal», men 10 enfold-daler her, rundt i landet, det vet også nogen hver, og at alle voksne mannfolk vist fort lenget er gått til sengs, og at en liten Mussolini kunde trenge det er sant, og det er sikkert noe i det, men for himlens skyld! De må da ikke si det!

5. «Lyktemannen»